

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

II. Anastasius à Leone postulaverat uti sibi vices suas per Illyricum delegaret juxta morem. Iterum ostenditur vicariatum Thessalonicensem à Siricio Papa firmatum fuisse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

honori debita, provenientes invicem per caritatis gratiam, reservetis: quæ fieri nolumus ut legimus. Discant omnes illius provincie sacerdotes tantæ fraternitatem tuam esse censura, ut non permittas fieri quod non licet à sacerdote tentari.

men adeptus est. Et superiores quidem Pontifices vices suas per Illyricum tribuerant Episcopo Thessalonicensi cum ea amplitudine potestatis quam animo conceperant. Supererant tamen adhuc plurima disciplinae capita ad quæ porrigi poterat illius sollicitudo. Facinus istud divina providentia reservaverat Leoni; ut qui magnitudine animi & intelligentia decessoribus suis anteibat, etiam in hoc capite illos vinceret. Vnde & ipse ad Anastasium Thessalonicensem Episcopum scribens ait multa illi à beatissimi Petri Apostoli auctoritate, id est, à Romanis Pontificibus decessoribus suis, commissa fuisse, sed plus tamen se ipsi concessisse quam decessoribus eius tributum fuerat à sede apostolica. *Quonia fraternitati tuæ, inquit, à beatissimi Petri Apostoli auctoritate commissa sint, & qualia etiam nostro tibi favore sint credita, si vera ratione perspiceres, & justo examine ponderares, multum possemus de inuncta tibi sollicitudinis devotione gaudere.*

Leo I. epist. 84 & in Decretis cap. 11.

CAPVT XXVI.

Synopsis.

I. Leo M. amplificavit auctoritatem Episcopi Thessalonicensis in Illyrico.

II. Anastasius à Leone postulaverat ut sibi vices suas per Illyricum delegaret juxta morem. Iterum ostenditur vicarium Thessalonicensem à Siricio Papa firmatum fuisse.

III. Recensentur mandata quæ Leo dedit Anastasio. Quænam utilitas ex celebratione Conciliorum capiatur.

IV. Causa in suis quoque provinciis desinat. At si quæpiam causa incidat quæ nec in majori synodo apud Anastasium desiniri possit, tum vero de ea referatur ad sedem apostolicam.

V. Explicatur Leonis locus de plenitudine potestatis, & de his qui à Romano Pontifice vocantur in partem sollicitudinis. Huic distinctioni occasionem præbuit Anastasij audentia adversus Atticum Metropolitanum veteris Epiri.

VI. Explicationem hęc allatam veram esse probatur auctoritate Petri Bibliobecarij sedis apostolicæ, & Ivoonis Episcopi Carnotensis.

VII. Probatur etiam auctoritate Innocentij III. ad Cencium Legatum scribentis de auctoritate Legatorum.

VIII. Rursum istud ipsum probatur ex alio illustri loco ejusdem Pontificis. Agebatur de castigando Mauricio Episcopo Pislaviensi, qui judices à Papa delegatos vocabat Papa judicellos, & se Papam esse aiebat in sua diocesi.

IX. Sequentes Pontifices hoc Leonis loco usi sunt ad ostendendum solum Romanum Pontificem habere plenitudinem potestatis, ceteros vero vocatos tantum esse in partem sollicitudinis.

X. Mandata sua Leo jubet in omnium Episcoporum notitiam perferri, ne quis ignorantia juris se tueri possit. Episcopi, Presbyteri, Diaconi die dominico ordinandi.

XI. Transit deinde Leo ad celebrationem Conciliorum generalium Dioceses Illyricana, quorum regulam præscribit. Consulit fatigationi & paupertati Episcoporum, ne cogantur frequenter convenire ad synodos. Varia istius rei exempla ex antiquitate.

XII. Jubet uti nullus Episcopus se synodo subtrahat superbo animo. Afferuntur causa legitima ob quas liceat deesse conventui synodali.

XIII. Prescribit deinde varia capita circa disciplinam ecclesiasticam, & Episcopos Illyricanos admonet servare constituta à se missa ad Anastasium.

VENTUM est tandem, quod maxime cupiebamus, ad felicia illa tempora quibus Romanam Ecclesiam post Sixtum III. rexit sanctus Leo, vir cum primis memorabilis, & qui cum virtutibus suis, tam ob rerum gestarum gloriam, Magni cogno-

II. Anastasius ornatus à Sixto fuerat vicariatu sedis apostolicæ, eumque per multos annos gesserat. Tandem anno quadringentesimo quadragésimo quarto, seu data occasione, sive fortean quòd Leo quereretur non petitam à se fuisse confirmationem illius potestatis ex parte Anastasij, Anastasius mittens Nicolaum Presbyterum in Italiam, per eum petiit à Leone uti sibi, sicut prædecessores ejus detulerant prædecessoribus suis, vices suas delegaret per Illyricum. Quod Leo concessit, exemplum petens à temporibus Papæ Siricij, & quia idem honos fuerat tributus prædecessori & decessori Anastasij, id est, Anytio & Rufo, qui cathedram Thessalonicensem tenuerant ante Anastasium. Ex quo confirmatur observatio quam supra attulimus, incepisse quidem aliquo modo vicarium Thessalonicensem à Damaso, sed certa primùm ratione & æterna lege sancitum esse à Siricio in persona Anytij. Nam Leo totum istud negotium refert ad tres illos Episcopos, nulla mentione facta temporum Damasi, haud dubiè facturus, si quid ille mansurum sancivisset. Hæc sunt verba Leonis: *Postquam itaque nobis petitio tuæ dilectionis innotuit per filium nostrum Nicolaum Presbyterum, ut tibi quoque à nobis, sicut decessoribus tuis, per Illyricum cum nostra vice propter custodiam regularum auctoritas præstaretur, præbentes assensum, nostra adhortatione compellimus ut nulla dissimulatio, negligentia nulla proveniat circa Ecclesiarum regimen per Illyricum positarum, quas dilectioni tuæ vice nostra committimus, beate recordationis Siricij exemplum secuti, qui sanctæ memoriæ Anytio prædecessori tuo, bene de apostolica sede tunc merito, & rebus post sequentibus ap-*

Similis Pelagij II. querela extat in epistola ejus ad Sappodum, quæ recitatur in eadem cap. 17.

Vide supra cap. 21. §. 3.

Leo I. in epist. ad Anastasium, apud Hiclitum. pag. 144.

probato, certa tum primùm ratione commisit, ut per illam provinciam positis, quas ad disciplinam teneri voluit, Ecclesijs subveniret. Et mox: Imitatorem te tam prædecessoris tui quàm decessoris, qui pari modo hoc & meruisse & egisse cognoscitur, esse volumus, ut de profectu Ecclesiarum quas tibi vice nostra committimus gaudeamus.

Decessor, qui proximè antecessit. Prædecessor, qui decessorem proximè antecessit. Vide Iurer. ad epist. 25. Ivoonis Carnot.

III. Post narrationem illam & quæ sequitur exhortationem, Leo transit ad mandata quæ Vicario suo danda putavit; quæ omnino malo verbis ipsius referre quàm meis. *Divina legis sanctio veneranda*, inquit, & canonum specialius decreta servantur. Per commissas tibi provincias tales Domino sacerdotes, quibus sola vite & clericalis ordinis suffragentur merita, consecrentur. Nihil gratiæ personali, nihil ambitioni, nihil redemptis permittas licere suffragiis. Examinentur diligentius, & per longum vite tramentem disciplinis ecclesiasticis qui ordinandi fuerint imbuantur. si tamen illis omnia quæ à sanctis patribus sunt constituta conveniant, & quæ beatum Apostolum Paulum de talibus legimus præcepisse custodierint, ut unius uxoris vir sit, & hanc virginem, ut auctoritas divine legis cavet, acceperit. Docet deinde bigamum verè esse qui nondum Christianus habuit uxorem, & ea mortua, aliam duxit post baptismum. Pergit autem in dandis mandatis: Nullus te inconsulto per illas Ecclesias ordinetur antistes. Ita enim fiet ut sint de eligendis matura judicia, dum tue dilectionis examinatio formidatur. Quisquis verò de Metropolitanis Episcopis contra nostram præceptionem præter tuam notitiam fuerit ordinatus, nullam sibi apud nos status sui esse noverit firmitatem, eoque usurpationis suæ rationem qui hoc præsumpserint reddituos. Singulis autem Metropolitanis sicut potestas ista committitur ut in suis provinciis jus habeant ordinandi, ita eos Metropolitanos à te volumus ordinari, maturo tamen & decocto iudicio. Et paulò post: Ad synodum quisquis fratrum fuerit evocatus occurrat, nec sanctæ congregationi se denegat, in qua maximè constituendum esse noverit quod ad disciplinam poterit ecclesiasticam pertinere. Melius enim omnis culpa vitabitur, si inter sacerdotes Domini collatio frequentior habeatur, emendationi pariter & caritati plurimum præstet adunata societas. Ea utilitas ex celebratione Conciliorum, primùm ut vitia rescentur, deinde ut fraternitas mutuo aspectu fruatur.

IV. Addit deinde in mandatis Leo, ut si quæ causæ in provinciis illis natae fuerint quæ in Concilijs illis terminari possint absque contradictione, illic definiantur. Si verò causa quæpiam major five, ut alibi vocat, gravior inciderit, quæ ab Anastasio præsidente in synodo non possit definiri, jubet ad se mitti relationem de eo negotio, ut ipse revelante Domino rescribat quod ipsi idem Do-

minus aspiraverit, servata nimirum veteri consuetudine, quæ constituit uti majores causæ ad sedem apostolicam referantur. *Vt enim auctoritatem tuam vice nostra, inquit, exercere te volumus, ita nobis quæ illic componi non potuerint, vel qui vocem appellationis emisserit, reservamus.* Vnde cum postea idem Anastasius nimis asperè tractasset Atticum veteris Epiri Metropolitanum, deque ea re idem Atticus querelam suam detulisset ad Leonem, iste ad Anastasium rescribens de atrocissimo facinore, in memoriam ei revocavit ista mandata, eum redarguens quòd ea non servasset. *Nam cum maiora negotia, inquit, & difficiliore causarum exitus liberum tibi esset sub nostre sententiæ expectatione suspendere, nec ratio tibi nec necessitas fuit in id quod mensuram tuam excederet deviandi.* Et inferius eandem causam repetit, pronuntians Anastasium non debuisse causam Attici, qui Metropolitanus Episcopus erat, judicare, donec ad ejus consulta Leo rescripisset. *Præsertim, inquit, cum etiamsi tale aliquid mereretur, expectandum tibi fuerat quid ad tua consulta rescriberem.* Et paulò post: *Etiamsi quid grave intolerandum, quæ committeret, nostra erat expectanda censura, ut nihil prius ipse decerneres quàm quod nobis placeret agnosceres.* Vices enim nostras ita tue credidimus caritati, ut in partem sis vocatus sollicitudinis, non in plenitudinem potestatis.

V. Heic locus me admonet ut effatum illud ultimorum temporum, nimirum ceteros Episcopos vocatos esse in partem sollicitudinis, sed solum Romanum habere plenitudinem potestatis, captata occasione explicem, ostendàmque Leonem non cogitasse hoc loco de suprema auctoritate Romanæ sedis in universum, sed tantum de potestate quæ sedi apostolicæ competere in provinciis Illyricianis, in cujus potestatis exercitio vices suas Anastasio tribuerat, ita tamen ut ab eo vocatus fuerit in partem sollicitudinis, non in plenitudinem potestatis. Vices suas, ut diximus, per Illyricum Leo commiserat Anastasio. Is verò externa potentia inflatus, tyrannum agebat, adeo ut Atticum Metropolitanum veteris Epiri sub publica custodia ad se Thesalonicam deduci fecerit, & contra vetera instituta sponsonem ab eo fidelitatis scripto exegerit. Ea de causa Romam accedens Atticus, Leonis pietatem commovit: qui propter hoc facinus, quia invidia hujus facti in eum quoque derivari poterat, gravem ad Anastasium epistolam dedit, illum redarguens paulò asperioribus verbis. Tum verò addit, sic se vices suas ei commississe, ut in partem vocatus sit sollicitudinis, non in plenitudinem potestatis. Quibus verbis dicere voluit Leo commississe se quidem Ana-